

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI VIỆT HÀ

SỬ DỤNG PPĐV TRONG DẠY HỌC
MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRUNG TÂM
GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - GIÁO DỤC
HƯỚNG NGHIỆP TỈNH BẮC KẠN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

BÙI VIỆT HÀ

SỬ DỤNG PPĐV TRONG DẠY HỌC
MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRUNG TÂM
GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - GIÁO DỤC
HƯỚNG NGHIỆP TỈNH BẮC KẠN

Ngành: LL&PPDH Bộ môn Lý luận chính trị

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGÔ THỊ LAN ANH

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn thạc sĩ “*Sử dụng PPDV trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 10 ở Trung tâm giáo dục thường xuyên - giáo dục hướng nghiệp tỉnh Bắc Kạn*” do học viên Bùi Việt Hà thực hiện nghiên cứu dưới sự hướng dẫn của TS. Ngô Thị Lan Anh, Khoa Giáo dục Chính trị, trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên trong thời gian từ tháng 9 năm 2018 đến tháng 4 năm 2019 một cách nghiêm túc, độc lập.

Tôi xin cam đoan các kết quả nghiên cứu và số liệu được nêu ra trong luận văn này là trung thực chưa hề được sử dụng và công bố ở bất kỳ một công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan các thông tin được tác giả trích dẫn trong luận văn đều có nguồn gốc rõ ràng.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Bùi Việt Hà

LỜI CẢM ƠN

Luận văn “*Sử dụng PPDV trong dạy học môn Giáo dục công dân lớp 10 ở Trung tâm giáo dục thường xuyên - giáo dục hướng nghiệp tỉnh Bắc Kạn*” được hoàn thiện, trước hết tôi bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với TS. Ngô Thị Lan Anh, người đã hướng dẫn và tạo mọi điều kiện để tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn đúng tiến độ.

Tôi xin trân trọng cảm ơn thầy cô giáo Khoa Giáo dục Chính trị, đặc biệt là các thầy cô giáo trực tiếp giảng dạy các chuyên đề của toàn khoá học đã giúp tôi có nền tảng kiến thức để hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn tới Khoa Giáo dục Chính trị, phòng Đào tạo trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, Trung tâm giáo dục thường xuyên - giáo dục hướng nghiệp tỉnh Bắc Kạn đã tạo điều kiện, giúp đỡ, để tôi hoàn thành luận văn này.

Sau cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn tới anh em, bạn bè, gia đình đã động viên, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Bùi Việt Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG BIỂU	v
DANH MỤC CÁC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Phương pháp nghiên cứu của đề tài.....	4
6. Ý nghĩa thực tiễn và đóng góp của đề tài	5
7. Kết cấu của đề tài.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP ĐÓNG VAI TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Các công trình nghiên cứu về sử dụng PPĐV trong dạy học.....	6
1.1.2. Các công trình nghiên cứu về sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD	8
1.1.3. Những nội dung luận văn tiếp tục nghiên cứu	11
1.2. Lý luận chung của việc sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN	12
1.2.1. Quan niệm về đóng vai và PPĐV trong dạy học.....	12
1.2.2. Vị trí, vai trò và những yêu cầu đối với việc sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN.....	18
1.2.3. Yêu cầu tất yếu của việc sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN	22
Kết luận chương 1.....	31

Chương 2. THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT QUY TRÌNH SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP ĐÓNG VAI TRONG DẠY HỌC PHẦN “CÔNG DÂN VỚI ĐẠO ĐỨC” MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP TỈNH BẮC KẠN	33
2.1. Thực trạng của việc sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	33
2.1.1. Khái quát về các Trung tâm GDTX - GDHN trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn	33
2.1.2. Việc sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở các trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	37
2.1.3. Đánh giá thực trạng sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	47
2.2. Đề xuất quy trình thực hiện việc sử dụng PPĐV trong dạy học phần “Công dân với đạo đức” môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	49
2.2.1. Một số nguyên tắc đảm bảo khi xây dựng quy trình sử dụng PPĐV trong dạy học phần “Công dân với đạo đức” môn GDCD lớp 10 ở trung tâm GDTX- GDHN tỉnh Bắc Kạn	49
2.2.2. Quy trình thực hiện việc sử dụng PPĐV trong dạy học phần “Công dân với đạo đức” môn GDCD lớp 10 ở trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	51
Kết luận chương 2.....	58
Chương 3. THỰC NGHIỆM VÀ GIẢI PHÁP NHẪM SỬ DỤNG HIỆU QUẢ PHƯƠNG PHÁP ĐÓNG VAI TRONG DẠY HỌC MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC THƯỜNG XUYÊN - GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP TỈNH BẮC KẠN	59
3.1. Thực nghiệm.....	59
3.1.1. Kế hoạch thực nghiệm.....	59
3.1.2. Nội dung thực nghiệm	61
3.1.3. Kết quả thực nghiệm.....	64

3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng PPDV trong dạy học môn GDCD lớp 10 ở Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	72
3.2.1. Đối với giáo viên	72
3.2.2. Đối với học sinh.....	74
3.2.3. Đối nhà quản lý, tổ trưởng chuyên môn	76
Kết luận chương 3.....	77
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	78
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

CBQL	:	Cán bộ quản lý
ĐC	:	Đối chứng
GDCD	:	Giáo dục công dân
GDTX - GDHN	:	Giáo dục thường xuyên - giáo dục hướng nghiệp
Nxb	:	Nhà xuất bản
PPDH	:	PPDH
PPĐV	:	PPĐV
THPT	:	Trung học phổ thông
TN	:	Thực nghiệm

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1.	Quy mô học sinh ở 3 trung tâm GDTX - GDHN trên địa bàn tỉnh Bắc Kạn giai đoạn 2014 - 2019	34
Bảng 2.2.	Kết quả học tập học kỳ I năm học 2018- 2019 của học sinh khối 10 các trường THPT thành phố Bắc Kạn, tỉnh Bắc Kạn	35
Bảng 2.3.	Nhận thức của giáo viên và cán bộ quản lý về sự cần thiết khi sử dụng PPĐV trong dạy học GDCD tại Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	38
Bảng 2.4.	Đánh giá của giáo viên về mức độ sử dụng PPĐV và các PPDH khác trong dạy học GDCD lớp 10 tại các Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	39
Bảng 2.5.	Đánh giá của CBQL về mức độ giáo viên sử dụng PPĐV và các PPDH khác trong dạy học GDCD lớp 10 tại các Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	39
Bảng 2.6.	Đánh giá của giáo viên về mục đích sử dụng PPĐV trong dạy học GDCD lớp 10 tại các Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	41
Bảng 2.7.	Đánh giá của GV và CBQL về những khó khăn khi giáo viên sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD lớp 10	42
Bảng 2.8.	Đánh giá của học sinh về mức độ sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD của giáo viên tại Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	44
Bảng 2.9.	Mức độ tích cực của học sinh đối với môn GDCD khi giáo viên sử dụng PPĐV trong dạy học.....	46
Bảng 2.10.	Mức độ hứng thú học tập môn GDCD của học sinh khi giáo viên sử dụng PPĐV vào dạy học	47
Bảng 3.1.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn	64
Bảng 3.2.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở trung tâm GDTX - GDHN Chợ Đồn.....	65

Bảng 3.3.	Điểm kiểm tra học kỳ I môn GDCD giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở Trung tâm GDTX - GDHN Bạch Thông.....	65
Bảng 3.4.	Mức độ hứng thú học tập của học sinh đối với môn GDCD	66
Bảng 3.5.	Thái độ học tập của học sinh đối với giờ học sử dụng PPĐV	67
Bảng 3.6.	Kết quả kiểm tra 1 tiết ở trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn:	70
Bảng 3.7.	Kết quả kiểm tra 1 tiết ở Trung tâm GDTX - GDHN huyện Chợ Đồn....	70
Bảng 3.8.	Điểm kiểm tra 1 tiết của lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở Trung tâm GDTX - GDHN huyện Bạch Thông.....	71

DANH MỤC CÁC HÌNH

Sơ đồ 2.1.	Nhận thức của giáo viên và cán bộ quản lý về sự cần thiết khi sử dụng PPĐV trong dạy học GDCD tại Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	38
Sơ đồ 2.2.	Đánh giá của học sinh về mức độ sử dụng PPĐV trong dạy học môn GDCD của giáo viên tại Trung tâm GDTX - GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	45
Biểu đồ 3.1:	Kết quả kiểm tra 1 tiết ở Trung tâm GDTX-GDHN tỉnh Bắc Kạn.....	70
Biểu đồ 3.2:	Kết quả kiểm tra 1 tiết ở Trung tâm GDTX-GDHN huyện Chợ Đồn	71
Biểu đồ 3.3:	Kết quả kiểm tra 1 tiết ở Trung tâm GDTX-GDHN huyện Bạch Thông	71